

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/18/2023
Identifikačné číslo spisu: 6119010290
Dátum vydania rozhodnutia: 18.06.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:6119010290.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci obvineného K. P. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 3 písm. c) Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 18. júna 2024 v Bratislave, o dovolaní obvineného K. P. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. apríla 2022, sp. zn. 3To/163/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného K. P. odmieta.

Odôvodnenie

V poradí druhým rozsudkom Okresného súdu v Banskej Bystrici (ďalej tiež „okresný súd“) z 25. septembra 2020, sp. zn. 5Tk/1/2019 bol obvinený K. P. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) uznaný za vinného v skutkoch v bode 2) a 3) z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 3 písm. c) Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

v bode 2

-Y. Z. po vzájomnej dohode s H. W., za účelom finančného zisku, v presne nezistenej dobe od mesiaca apríl roku 2018 do dňa 29. júna 2018 na presne nezistenom mieste v L. kúpil 900 ks tabliet extázy od nestotožnenej osoby menom „B.“ z L. za sumu 1.800,- Eur, tieto neoprávnene prechovával na presne nezistenom mieste a následne predal 900 ks tabliet extázy H. W. na parkovisku pri motoreste J., okres Z. B. V. dňa 29. júna 2018 a to za sumu 1.800,- Eur, H. W. tieto tablety extázy uložené v krabici od topánok ukryl v obci W., následne požiadal K. P., aby v jeho prítomnosti vyzdvihol od nestotožnenej osoby v Z. B. V. 97 ks tabliet extázy, tento ich následne prechovával v motorovom vozidle zn. Škoda Superb, ev. č. Z a v čase okolo 18.30 hod. dňa 29. júna 2018 mu H. W. v obci W. odovzdal krabicu s 900 ks tabliet extázy, ktoré K. P. opäť prechovával vo svojom motorovom vozidle zn. Škoda Superb,

ev. č. Z s označením "O.", s ktorým všetky tablety extázy previezol do areálu V. W. na U. - U., okres Z., pričom H. W. dňa 29. júna 2018 v čase približne o 20.30 hod. na parkovisku pred V. W., U. - U., okres Z. ponúkol a následne predal 997 ks tabliet extázy oválneho tvaru neónovo žltej farby s vlisovaným symbolom batman na obidvoch stranách a v tvare srdca fialovej farby na jednej strane polených s obsahom psychotropnej látky 3,4 - Metyléndioxymetamfetamín (ďalej len MDMA) spôsobilých po užití ovplyvniť psychiku konzumenta za sumu 4.000,- Eur, pracovníkovi polície SR, agentovi pôsobiacemu podľa § 117 ods. 1 Trestného poriadku, pri plnení jeho služobných povinností v rámci predstieraného prevodu vykonaného podľa § 112 ods. 1 Trestného poriadku, pričom MDMA - ako hlavná aktívna zložka extázy, je zaradený do I. skupiny psychotropných látok Zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov a hodnota 997 ks (dávok) tabliet extázy je na čiernom drogovom trhu 9.970,- Eur,

v bode 3

-Y. Z. po vzájomnej dohode s H. W. za účelom finančného zisku, v presne nezistenej dobe od 29. júna 2018 do 10. júla 2018 zadovážil omamné látky a psychotropné látky a síce na presne nezistenom mieste v L. kúpil viac ako 2.000 ks tabliet extázy od nestotožnenej osoby menom „B.“ z L. za sumu 3.000,- Eur, a v tom istom období na presne nezistenom mieste v L. kúpil 1.015,40 g kokaínu od nestotožnenej osoby menom „I.“ z X. za sumu 25.000,- Eur, tieto omamné a psychotropné látky následne neoprávnenne prechovával na presne nezistenom mieste a na základe vzájomnej dohody s H. W. ich doviezol v čase okolo 21.00 hod. dňa 10. júla 2018 na motorovom vozidle zn. Peugeot 406, ev. č. L k domu H. W. v obci W. XXX, okres Z. B. V., kde ich odovzdal H. W. tam poslanému K. P., ktorý ich následne prechovával v motorovom vozidle zn. Škoda Superb, ev. č. Z označené "O.", a tento ich podľa inštrukcií H. W. následne priviezol na parkovisko V. W. na U. - U., okr. Z., vybral ich z motorového vozidla, priniesol ich na recepciu hotela, kde tieto drogy v čase približne o 21.30 hod. H. W. ponúkol a následne predal kokaín vo forme 100 ks kapsúl elipsovitého tvaru zabalených v priehľadnej fólii s vlajkou s obsahom bieleho prášku, 1.052 ks tabliet extázy nepravidelného tvaru sivej farby s vlisovaným symbolom „WB“ a 1.022 ks tabliet extázy nepravidelného tvaru ružovej farby za sumu 48.000,- Eur, pracovníkovi polície SR, agentovi pôsobiacemu podľa § 117 ods. 1 Trestného poriadku, pri plnení jeho služobných povinností v rámci predstieraného prevodu vykonaného podľa § 112 ods. 1 Trestného poriadku, pričom kokaín je zaradený do II. skupiny omamných látok a MDMA - ako hlavná aktívna zložka extázy, je zaradený do I. skupiny psychotropných látok Zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, kde hodnota 1.015,40 g kokaínu na čiernom drogovom trhu je nie menej ako 45.693,- Eur a hodnota 2.074 ks (dávok) tabliet extázy je na čiernom drogovom trhu 16.592,- Eur.

Okresný súd obvinenému K. P. za to uložil podľa § 172 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, § 39 ods. 3 písm. b), § 46 Trestného zákona s použitím čl. 6 ods. 1 Dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd, trest odňatia slobody vo výmere 4 roky, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona mu súd uložil ochranný dohľad v trvaní 1 rok.

Proti rozsudku okresného súdu podali obvinený a prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica odvolanie, na podklade ktorých Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej tiež „krajský súd“) rozsudkom z 21. apríla 2021, sp. zn. 3To/163/2020 podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a sám podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku uložil obvinenému K. P. podľa § 172 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b), ods. 4 Trestného zákona obvineného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Súčasne podľa § 58 ods. 3 Trestného zákona obvinenému uložil trest prepadnutia majetku.

Proti naposledy uvedenému rozsudku krajského súdu podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu

JUDr. Mariána Pataja dovolanie, a to z dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku, t. j. z dôvodov, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom a bolo porušené právo obvineného na obhajobu zásadným spôsobom.

V dovolaní obvinený namietal, že prvé stretnutie medzi spoluobvineným H. W. a agentom Policajného zboru nebolo „žiadnym spôsobom monitorované“, v dôsledku čoho zostala otvorená otázka, či ponuku na predaj drog predostrel sám H. W. alebo bol vyprovokovaný L. Y., respektíve agentom Policajného zboru. Namietal tiež, že skutok z 29. júna 2018 uvedený v bode 2), ktorý prebiehal v dvoch fázach (rokovanie a následné odovzdanie drog), nebol monitorovaný postupom podľa § 114 Trestného poriadku. Podľa jeho názoru, nezaznamenaním priebehu uvedených stretnutí bolo porušené jeho právo na obhajobu zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Obvinený ďalej dôvodil, že orgány činné v trestnom konaní (ďalej tiež „OČTK“), vychádzajúc z jeho hodnotenia dôkazov, mali „diametrálne odlišne pristupovať“ k podaniam obvineného H. W., keď jeho list zo 4. októbra 2018 adresovaný OČTK ponechali bez povšimnutia a iné podanie H. W., smerujúce voči dovolateľovi, mali vyústenie v podobe vznosenia obvinenia a podania obžaloby aj voči jeho osobe. Agent policajného zboru, podľa jeho názoru „zjavne konfabuloval“, a vyslovoval iba domnienky. Za porušenie práva na obhajobu pokladá taktiež, že okresný súd po zrušení jeho predchádzajúceho rozhodnutia v rozpore so záväzným právnym názorom (správne v rozpore s príkazom na vykonanie dôkazov, § 327 ods. 1 Trestného poriadku - pozn. dovolacieho súdu) ho opätovne nevypočul. Súdu vytýka, že v odôvodnení svojho rozhodnutia v rozpore so záväzným právnym názorom odvolacieho súdu nevysvetlil, prečo nie je potrebné vykonať opätovný výsluch svedkov, toho času už právoplatne odsúdených H. W. a Y. Z.. Obvinený ďalej namietal výpovede svedkov - príslušníkov polície T. I., O. L. a T. P., z ktorých dvaja odmietli vypovedať pre povinnosť mlčanlivosti podľa § 80 ods. 3 zákona o Policajnom zbore, tretí svedok na položené otázky neodpovedal. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia sa nevysporiadal s otázkou, či svedkovia sú alebo nie sú viazaní povinnosťou mlčanlivosti a absentujú úvahy k spôsobu vykonania, respektíve nevykonania dôkazov navrhnutých obvineným. Okresný súd v odôvodnení v rozpore s § 168 Trestného poriadku neuviedol z akého dôvodu nevykonal dôkazy, ktoré mu nariadil odvolací súd, prečo nevykonal dôkazy, ktorých vykonanie mal podľa názoru odvolacieho súdu zväžiť a prečo nevykonal prípadne aj ďalšie dôkazy. Súdu vytkol, že sa nezaoberal vyhlásením T. V. z 5. augusta 2020.

Dovolateľ ďalej rozvádzal svoje domnienky o možnom obsahu opakovanej výpovede H. W. a uvádza, že opakovaným výsluchom by sa súdy dozvedeli o existencii konania UIS-63/BKOK-2021, v ktorom sa má prešetrovať podozrenie zo spáchania bližšie neurčených trestných činov súvisiacich so služobnou činnosťou niektorých policajtov, vrátane konania ČVS: KRP-55/1-VYS-BB-2018 a jeho súčasťou majú byť „úplne odlišné“ výpovede spoluobvineného H. W.. Nevykonaním opätovného výsluchu H. W., súdy podľa jeho názoru ho fakticky zbavili možnosti navrhovať iné ďalšie dôkazy naň nadväzujúce. Súdy vôbec nez zmienili písomné vyhlásenie T. V. z 5. augusta 2020, ktorý „neguje“ pravdivosť výpovede obvineného H. W.. Ďalej namietal, že odvolací súd sa nezaoberal otázkou povinnosti mlčanlivosti vypovedajúcich príslušníkov polície, ani otázkou vierohodnosti svedka-agenta.

V podstate z vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby najvyšší súd zrušil rozsudok krajského a okresného súdu vo vzťahu k nemu z dôvodu porušenia § 2 ods. 10 a 12, § 168 Trestného poriadku a zrušil aj rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na zrušované rozhodnutia, pokiaľ stratili svoje opodstatnenie. Súčasne vyjadril názor, že v prípade zrušenia napadnutých rozhodnutí, neexistujú dôvody pre jeho vzatie do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku.

K dovolaniu sa vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej tiež „prokurátor“), ktorý uviedol, že obvinený namietá rôzne vady bez toho, aby zrozumiteľne označil, ktorý z dvoch uplatnených dovolacích dôvodov (§ 371 ods. 1 písm. c/ a g/ Trestného poriadku) má byť tou ktorou vadou naplnený. K namietanému údajnému nedodržaniu príkazu na vykonanie dôkazov prokurátor uviedol, že odvolací súd prikázal okresnému súdu opätovne vypočuť len K. P. a vykonanie ďalších dôkazov

ponechal na zváženie súdu. Obvinený bol na hlavnom pojednávaní 17. júla 2019 kontradiktórne vypočutý, pričom uviedol, že na svojej predchádzajúcej výpovedi zotrúva a nechce k nej nič doplniť. V tomto postupe nemožno nachádzať nerešpektovanie pokynu krajského súdu. Na konci hlavného pojednávania pred skončením dokazovania obvinený a jeho obhajca uviedli, že nemajú žiadne ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Pokiaľ obvinený namietal, že okresný súd sa nezaoberal ním predloženým vyhlásením T. V., tak v danej súvislosti prokurátor uviedol, že písomnosť obvinený zaslal súdu bez návrhu, či má byť daná listina vykonaná ako dôkaz alebo má byť T. V. vypočutý ako svedok. S ohľadom na jeho vyjadrenie pred skončením dokazovania, že nemá žiadne návrhy na doplnenie dokazovania, súd správne vyvodil, že obvinený netrval na vykonaní dôkazu. Následne krajský súd ako dôkaz vykonal čestné vyhlásenia, vrátane vyhlásenia T. V., pričom zásadnejší význam daným listinám neprisúdil a svoje rozhodnutie založil na iných dôkazoch. Poukazovanie dovolateľa na údajnú nezákonnosť postupov príslušníkov polície, prokurátor pokladá za neoverenú a nepodloženú snahu obhajoby spochybníť skutkové závery. Zmeny vo výpovediach nie je vhodné posudzovať izolovane, ale komplexne a podľa možnosti ich overovať ďalšími dôkazmi. S obvineným H. W. prokurátor neuzatvoril žiadnu dohodu a to, že sa rozhodol napomáhať k objasňovaniu bolo jeho vlastným rozhodnutím. Za účelové považuje prokurátor tvrdenie obvineného, že OČTK H. W. navádzali na výpoveď výmenou za zníženie trestu. Súdy nedospeli k záveru, že by daná drogová trestná činnosť bola vyprovokovaná L. Y. alebo agentom polície. Pokiaľ obvinený namietal, že neboli zaznamenávané v zmysle § 114 Trestného poriadku úvodné dve stretnutia s policajným agentom, prokurátor uviedol, že použitie jednotlivých dôkazných prostriedkov (napr. odpočúvanie na telo) je vecou úvahy veliaceho dôstojníka, aké prostriedky použije. Pokiaľ bol prezentovaný názor, že obvinený W. spočiatku nejavil záujem o obchod s drogami, uvedené je vyvrátené jeho konaním, ktorý na prvé stretnutie s agentom v rezorte T. v I. a aj neskoršie stretnutie s agentom priniesol špecificky balený kokain (vajčková kapsula s vlajkou štátu). Zároveň v rovine kontraúvah prokurátor uviedol, že obvinený W. mohol vedieť, že L. Y. môže mať blízko k policajnému zboru, a preto sa sám a iniciatívne dožadoval prítomnosti L. Y. pri obchode s drogami aj za cenu výmeny času jeho pracovnej smeny v SBS, nakoľko ho mohol chcieť použiť ako poistku, aby polícia nezakročila. Pokiaľ obvinený súdu predostieral svoje hodnotenie výpovede agenta, súdy nezistili žiadne zásadné rozpory v jeho výpovediach a rozhodne nezakladali svoje hodnotenie dôkazov na vopred vytvorenom názore o pravdovravnosti agenta. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 25. septembra 2020 je zrejmé, že obvinenému bola daná možnosť sa k okolnostiam vyjadriť. K otázke povinnosti mlčanlivosti príslušníkov polície prokurátor dôvodil, že zo zápisnice o ich výsluchu je zřejmý záver súdu, že policajti v konaní pred súdom nie sú viazaní mlčanlivosťou a že stranám konania bolo umožnené ich vypočutie. Títo svedkovia neodmietli vypovedať, ako uvádza dovolateľ, ale nechceli odhaľovať spôsoby operatívno-pátracej činnosti. Nie je teda pravdou, že by súd neumožnil ich výsluch, povinnosť mlčanlivosti príslušníkov polície vyložil v súlade so stanoviskom obhajoby a ich výsluch umožnil. Prokurátor uzavrel, že v trestnej veci obvineného K. P. nie sú dané dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c) a g) Trestného poriadku, a preto navrhol, aby najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Podaním z 20. februára 2023 obvinený prostredníctvom svojho obhajcu doručil plnomocenstvo a poukázal na právny názor vyslovený vo výzve najvyššieho súdu v inom dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 3Tdo/10/2023, a to výzvu na predloženie plnomocenstva pre zastupovanie udeleného obhajcovi, nie obchodnej spoločnosti, v mene ktorej koná advokát ako konateľ. S poukazom na daný právny názor a „jednotnosť rozhodovacej praxe“ obvinený uviedol, že v základnom trestnom konaní bol zastupovaný Advokátskou kanceláriou Patajová a Pataj s. r. o., a keďže bol v jeho prípade daný aj dôvod povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku (konanie, v ktorom horná hranica trestu odňatia slobody presahuje 10 rokov), s ohľadom na vyššie uvedený právny názor (zastupovanie obvineného iba obhajcom - fyzickou osobou a nie obchodnou spoločnosťou v mene ktorej koná konateľ - obhajca), považuje plnomocenstvo pre Advokátsku kanceláriu Patajová a Pataj s. r. o. za „neplatné“ a v priebehu konania tak nebol zastúpený obhajcom. Uvedená vada, podľa jeho názoru, zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Na doplnenie svojich skorších dôvodov uviedol, že po začatí dovolacieho konania sa do jeho dispozície dostali listy toho času už odsúdeného H. W. adresované manželke dovolateľa a čestné prehlásenie H. W. zo 6. októbra 2022 adresované jeho obhajcovi, obsahom ktorých sú tvrdenia H. W. o tom, že na páchanie drogovej trestnej činnosti bol

navádzaný orgánmi činnými v trestnom konaní, mal byť na neho vyvíjaný tlak v neprítomnosti obhajcu zdôrazňovaním hrozby drakonického trestu a možného východiska v podobe spolupráce s OČTK, ktorá mala spočívať v označení dovolateľa ako páchatel'a trestnej činnosti. Uvedené len potvrdzuje, že súdy konali v rozpore s § 2 ods. 10 Trestného poriadku, pretože nevykonali odvolacím súdom „prikázané“ dôkazy v podobe opakovaného výsluchu odsúdených H. W. a Y. Z.. Má za to, že ak by okresný súd konal v súlade s príkazom krajského súdu, musel by zistiť, že je potrebné preskúmať celý proces použitia agenta, kontrolovanej zásielky a dôvodov, prečo neboli zaznamenané stretnutia odsúdeného H. W. s agentom a „spolupracujúcou osobou“ L. Y..

Podaním z 9. januára 2023 obvinený prostredníctvom svojho obhajcu opätovne doplnil odôvodnenie svojho dovolania a zopakoval námietku nevykonania dôkazov. Opätovne tvrdil, že „nevykonaním týchto dôkazov bez akéhokolvek odôvodnenia... mu bola odňatá možnosť v závislosti od obsahu opakovanej výpovede H. W.... navrhovať vykonanie ďalších dôkazov svedčiacich o jeho nevine, resp. účinne spochybňovať zákonnosť iných dôkazov.“ Zároveň súdu predložil fotokópie výpovedí obvineného H. W. zo dňa 9. septembra 2021 a 10. septembra 2021 v konaní pred Úradom inšpekčnej služby ČVS: UIS-63/BKOK-2021, ktoré získal po podaní dovolania, z obsahu ktorých, podľa názoru dovolateľa vyplýva, že spoluobvineného H. W. navštívili, v čase jeho väzobného stíhania, operatívni príslušníci NAKA bez prítomnosti obhajcu a mali v tejto veci na neho „vyvíjať nátlak“, aby zmenil svoju prvotnú výpoveď, v ktorej za spolupáchatel'a označil aj L. Y. a mali ho inštruovať ako a o kom má vo veci ďalej vypovedať. K úradnému záznamu z 27. júna 2018 vyhotovenému operatívnymi príslušníkmi NAKA uviedol, že má podozrenie o jeho dodatočnom vyhotovení, nakoľko obvinený W. vo svojej výpovedi 7. júna 2023 uviedol, že v čase vyhotovovania vyššie uvedeného úradného záznamu, on (H. W.) ešte neurobil rozhodnutie, koho použije na prevoz drogy. S poukazom na nové výpovede obvineného H. W. učené v konaní ČVS: UIS-63/BKOK-2021 a jeho čestné vyhlásenie (predložené v prechádzajúcom doplnení dovolania) namietal, že operatívni pracovníci NAKA ho navštevovali a inštruovali, aby vypovedal v jeho neprospech.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 377 Trestného poriadku] pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

V prvom rade je potrebné uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené len k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007]. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020.).

Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, väd a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní

opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu príslušného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v Zbierke pod č. 51/2014). Zároveň treba uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012-I). Inými slovami povedané, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom, a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 4, veta prvá Trestného poriadku, dôvody podľa ods. 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť, bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle vyššie citovaného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku poníma ako súbor viacerých procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup orgánov činných v trestnom konaní pri reakcii na uplatnenie obhajovacích práv obvineným a obhajcom. Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože relevantným dovolacím dôvodom v zmysle tohto ustanovenia nie je akékoľvek porušenie práva na obhajobu, ale len také porušenie tohto práva, ktoré z hľadiska následkov, dopadov porušenia na výsledok konania, treba pokladať za zásadné porušenie práva na obhajobu. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde napríklad vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Pokiaľ obvinený v dovolaní namietal, že v priebehu konania nebol podľa § 114 ods. 1 Trestného poriadku ako dôkaz zabezpečený a vykonaný obrazový, zvukový alebo obrazovo-zvukový záznam zo stretnutia spoluobvineného H. W. s agentom policajného zboru a svedkom L. Y. a nebol ani prostredníctvom vyhotovovania záznamov „monitorovaný“ skutok uvedený v bode 2) z 29. júna 2018, uvedená námietka je z pohľadu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (zásadné porušenie práva na obhajobu) neopodstatnená. Súdny zakladajú svoje rozhodnutie v princípe na dôkazoch, ktoré boli pred súdom vykonané (§ 2 ods. 19 Trestného poriadku) a obhajobné práva (najmä právo vyjadrovať sa k dôkazom) sa viažu k dôkazom vykonaným pred súdom. Pokiaľ obvinený namietal, že vyššie uvedené stretnutia neboli „monitorované“, respektíve zaznamenávané prostriedkami podľa § 114 ods. 1 Trestného poriadku, poukazuje na „dôkazy“, ktoré neboli zaistené v prípravnom konaní, a teda neboli vykonané ani v konaní pred súdom.

Dovolateľ namietal, že okresný súd v rozpore s § 327 ods. 1 Trestného poriadku nevykonal dôkazy, ktorých vykonanie mu nariadil krajský súd vo svojom zrušujúcom rozhodnutí č. k. 3To/123/2019-1366 z 13. mája 2020 (strana 9 odsek 2 odôvodnenia). Túto námietku ale obvinený nemohol v dovolacom konaní úspešne použiť v zmysle § 371 ods. 4 Trestného poriadku, nakoľko mu bola známa už v pôvodnom konaní a neuplatnil ju najneskôr v odvolacom konaní. Ustanovenie § 371 ods. 4 Trestného poriadku v prípade dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Trestného poriadku neumožňuje, aby sa po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, nanovo otvárali také právne otázky, ktoré neboli predmetom predchádzajúceho trestného konania. To sa týka aj námietky údajného nedostatočného odôvodnenia rozsudku okresného súdu, ktorú neuplatnil v rámci odvolania, ako

riadneho opravného prostriedku.

Pokiaľ obvinený v dovolaní poukazoval na listy odsúdeného H. W. adresované manželke dovolateľa, na jeho čestné prehlásenie zo 6. októbra 2022, fotokópie zápisnice o výsluchu z 9. a 10. septembra 2021 vo veci ČVS:UIS-63/BKOK-2021, k daným písomnostiam treba uviesť, že sa jedná o písomnosti, ktoré vznikli až po právoplatnom skončení trestného konania a predstavujú tak nové a skôr neznáme skutočnosti, ktoré by mohli byť prípadne relevantné pre obnovu konania (§ 393 a nasl. Trestného poriadku), ale nie pre dovolacie konanie, v ktorom dovolací súd správnosť a úplnosť zisteného skutku už nemôže skúmať a meniť (§ 371 ods. 1 písm. i/, veta za bodkočiarkou Trestného poriadku).

Námietka zásadného porušenia práva na obhajobu v dôsledku vykonávania obhajoby na podklade „neplatného“ plnomocenstva, ktoré bolo udelené právnickej osobe - Advokátskej kancelárii Patajová a Pataj s. r. o. taktiež nie je opodstatnená, pretože obhajca môže svoju činnosť vykonávať aj ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzením (podľa § 12 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii). Je nepochybné, že obhajoba obvineného bola v posudzovanej veci vykonávaná osobou zapísanou v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku sa vzťahuje k dokazovaniu ako najdôležitejšej fáze trestného konania. Týka sa predovšetkým vykonávania dôkazov súdom, ale zahŕňa aj predchádzajúce dve štádiá, teda ich vyhľadávanie a zabezpečovanie, lebo dôkazy zadovážené v rozpore so zákonom, eventuálne získané nezákonným donútením alebo hrozbou, nie sú v trestnom konaní použiteľné a hodnotiteľné. V rámci uvedeného dovolacieho dôvodu sa preto skúma predovšetkým postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu pri získavaní a vykonávaní tých dôkazov, ktoré slúžili ako podklad pre rozhodnutie vo veci (primerane rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 3Tdo/26/2017, 3Tdo/39/2019, 4Tdo/88/2015).

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, dovolateľ konkrétne nešpecifikoval, ktorý dôkaz a z akých dôvodov považuje za vykonaný v rozpore so zákonom. Jeho argumentáciu založenú na tvrdení, že na spoluobvineného H. W. bol v prípravnom konaní vyvíjaný nátlak zdôrazňovaním hrozby vysokého trestu a možného východiska v podobe spolupráce s orgánmi činnými v trestnom konaní, dovolací súd vyhodnotil ako irelevantnú. I keď poučenie o hrozbe uloženia istého druhu trestu a o prípadnej výhode spolupráce s orgánmi činnými v trestnom konaní, môže byť subjektívne vnímané ako istá forma tlaku na obvinenú (alebo spoluobvinenú) osobu, stále je však v dostatočnej miere zachovaná sloboda jej rozhodnutia a slobodného uváženia spôsobu svojej obhajoby. V predmetnom prípade nevyšli najavo žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že na spoluobvineného H. W. bol vyvíjaný nezákonný nátlak. Námietky obvineného v tomto smere sa javia len ako jeho subjektívne domnienky bez hodnoverného skutkového základu.

Vzhľadom na to, že obvinený skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní zjavne nenaplnil žiaden dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a) až písm. n) Trestného poriadku, najvyšší súd na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.